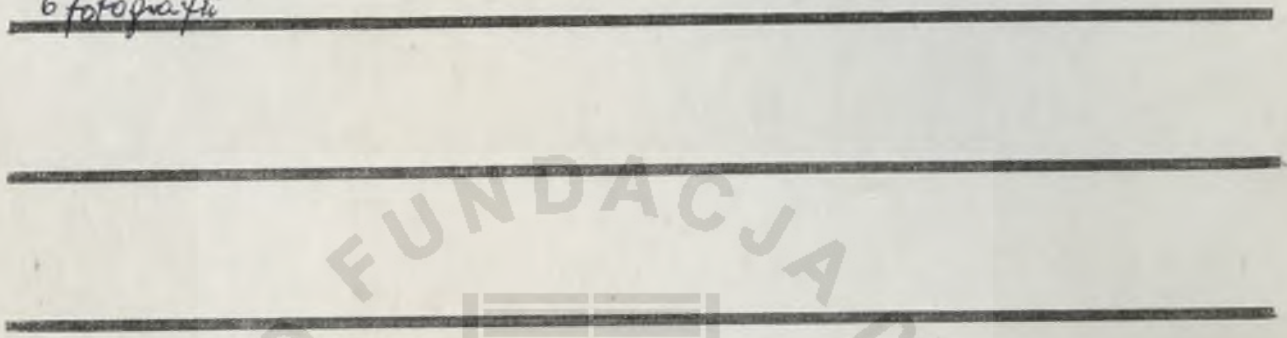

ul. Dąbrowska 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl
IP 956 16 25 127; REGON 870502736
KRS 0000041672
-ku 82 1090 1506 00 11 000 500 0244

opr. 12.VII.1994r.
MGr

TECZKA

6 fotografii

szwagier Julian Wiwatowski
87-500 Rypin

siostrzeniec
męża Nikodema
Nikodem
Marcinkowski

85-127
Bydgoszcz

Brodnica
WSK AK
+ Wiwatowska Irena
z d. Marcinkowska
ps. „Flora”

YK: 442/442 Pom.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Wiwatowska Irena.....

T:K-442/442 Pom.....

Brodnica WSM.....

I./1. Relacja *k. 2 s. 1-2*

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację *k. 2 s. 1-2*

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja —

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne *k. 38*

VI. Fotografie *dział ikonografii*

1/1. Relacja - Wiatrowska Irene.

1. Biogram - relacja autorstwa Armii
Rojewskiej, mpis z czerwca 2004r. k. 2 s. 1-2

Wiwatowska Irena, z d. Marcinkowska p.s. „Flora”, „Doktorowa”, (1914 - 1945); kierownicza Sekcji Sanitarnej WSK AK Insp. Brodnica.

Urodzona 10. V. 1914 r. we Franciszkowie, pow. Rypin, córka rolnika Teofila Marcinkowskiego i Ewy z Burczyńskich.

W październiku 1939 r. przybyła do Rypina, gdzie podjęła pracę w szpitalu jako pielęgniarka. W dniu 20. VII 1940 zawarła związek małżeński z Nikodemem Wiwatowskim, lekarzem medycyny, ordynatorem oddziału chirurgicznego w szpitalu rypińskim. W pierwszym okresie okupacji mieszkała w Rypinie, a od 1942 do 1945 r. w Brodnicy. Pracowała nadal jako pielęgniarka w brodnickim szpitalu w którym mąż był pomocnikiem niemieckiego lekarza (przeniesiony ze szpitala w Rypinie przez władze niemieckie).

Według relacji Walerii Wróblewskiej p s. „Róża”, Irena Wiwatowska została zaprzysiężona do AK w Brodnicy w 1943 r. przez członkinie konspiracyjne „PCK”. Pod p s. „Flora”, „Doktorowa” pełniła funkcję kierowniczkę sekcji sanitarnej WSK obwodu brodnickiego. Ten rodzaj służby w Inspektoracie „Browar” przyjął nazwę o krpt. „PCK”, a początek tej działalności rozpoczął się na przełomie 1942/43. Uczestnikami zespołu PCK były głównie kobiety zatrudnione w szpitalu brodnickim (stan etatowy działu sanitarnego WSK wynosił ok. 150 kobiet). Była to samorzutnie organizowana samopomoc społeczna. Współdziałali intensywnie w tej pomocy lekarze, farmaceuci, pielęgniarki, drogerzyści z terenu Insp. „Brodnica” (Referat sanitarny WSK „PCK” podlegał szefowi sekcji sanitarnej Insp. AK Brodnica „Browar” Nikodemowi Wiwatowskiemu p s. „Kazik”).

Irena Wiwatowska p s. „Flora” kierowała pracami zespołu, w ramach swojej działalności w WSK „PCK” Organizowała sekcje sanitarne, szkoliła konspiracyjnie sanitariuszki i brała udział wraz z nimi w organizowaniu terenowych punktów sanitarnych, aptecznych. Organizowała zaopatrzenie w leki i środki opatrunkowe na wypadek wystąpienia zbrojnego akcji „Burza”. Wiadomo iż kupowała materiały opatrunkowe i drobne narzędzia sanitarne w apteczce w Golubiu. Poza tym kierowany przez nią „PCK” gromadził i przekazywał zarówno leki jak i materiały opatrunkowe dla więźniów w obozie koncentracyjnym w Stutthofie k/Gdańska oraz filii znajdującej się w Potulicach i obozie ciężkiej pracy dla żydówek k. Brodnicy. Część zbieranych lekarstw była przekazywana dla oddziałów partyzanckich w Borach Tucholskich oraz za pośrednictwem rodzin, które mogły wysłać paczki do obozu swoim bliskim. Praca zespołu „PCK”, którym kierowała „Flora” była niebezpieczna i wymagała rozwiązywania wielu spraw technicznych, kamuflowania, przechowywania przedmiotów o dużej objętości, ukrywania przesyłek. Bliską pomocnicą i zastępczynią „Flory” była pielęgniarka Halina Gaca p s. „Biały Anioł”, „Lilia”. Współpracowała ściśle ze Stefanią Bekter p.s. „Czarny Anioł” i jej siostrą Marią, które gromadziły materiały sanitarne w gospodarstwie ich matki Joanny Bekter w Pokrzydowie k./Brodnicy. Leki przekazywała także Irena Sobocińska z Brodnicy, materiały opatrunkowe

20

gromadziła także Maria Sypniewska, pracująca w aptece w Nowym Mieście. Flora współpracowała ściśle z Marią Lidią Zakrzewską p.s. „Orchidea”, „Róża”, pełniąca funkcję kierowniczkę sekcji opieki WSK krypt „Opus”, także podwładnych: Wandą Cybulską p.s. „Ada”, Jadwigą Cyrklaf p.s. „Tekla”, Mirosławą Karbowską p.s. „Mirka”; Martą Kosmalową; Franciszką Oziminową; Władysławą Zieleniewską p.s. „Darnina”, „Rakieta” pełniącą funkcję referentki WSK Obwodu Brodnica.

W dniu 29. XII 1944 r. podczas rewizji gospodarstw przez [redacted] desantu (Jagdkommando, jednostka tropiąca partyzantów), przypadkowo natrafiono na magazyn materiałów opatrunkowych u Joanny Bekterowej w Pokrzydowie. Znalezione tam także niezrealizowane recepty wystawione przez N. Wiwatowskiego „Kazika”. Po wyspie „tragedii pokrzydowskiej” aresztowano 70 osób. Dnia 2 I 1945 r. gestapo aresztowało I. Wiwatowską (razem z mężem) i 13 członkiń sekcji sanitarnej „PCK”. Więźni byli najpierw w Brodnicy, 17 I lub 18 I przewieziono aresztowanych do więzienia przy Wałach Jagiellońskich w Bydgoszcz, skąd 19 I lub 20 I tr. w obawie przed ofensywą wojsk radzieckich, zostali pieszo ewakuowani w kierunku Nakła n. Notecią, gdzie w lasach nakielskich prawdopodobnie zginęli. Jest zachowana inna wersja, według relacji Kazimierza Antoszewskiego: Dnia 18 I 1945 r. zostali ewakuowani z Brodnicy do Bydgoszczy przez Grudziądz (w pieszej kolumnie). W Jabłonowie mieli postój w majątku Jabłonowo – Zamek. Spali w oborze. W transporcie był również Bronisław Sobociński, któremu udało się zbiec w chwili oddalenia się wachmana. Opowiadał, że przed wymarszem więźniów gestapowcy rozstrzelali Irenę Wiwatowską i jej męża pod stogiem siana w pobliżu torów kolejowych.

Wiwatowski Nikodem p.s. „Kazik” (1908 – 1945), szef sekcji sanitarnej Insp. Brodnica AK „Browar”

W latach 1937 – 1942 pracował jako lekarz w szpitalu w Rypinie. Od 1942 do końca 1944 r. w szpitalu w Brodnicy. Pod jego kierownictwem przygotowano w Pokrzydowie bogato wyposażony magazyn lekarstw i środków opatrunkowych. Aresztowany 2 I 1945. Zamordowany przez gestapo pod koniec stycznia 1945r.

APAK, T.: Antoszewski K., Cybulska W., Gaca H., Korbowska M., Kozłowska K., Ronowska H., Suszyński S., Wiwatowska I., Wiwatowski T., Wróblewska W., Zakrzewska M., Zakrzewski J.E. Ciechanowski K., Ruch oporu..., s.380, Jaszowski T., Grudziądzki Inspektorat Armii Krajowej, [w:] AK na Pomorzu..., s.221, Sł. konsp. pom..., cz. 2, s.61, 182, 186; Sł. Biogr. Regionu brodnickiego pod red. S. Bilskiego, s.111 – 112; Zawacka E., Szkice WSK..., s.302, 338, 340.

Anna Rojewska

II. Materiały uzupełniające relacje
Wiwatowskiej Greuz:

1. Dojewska Anna, biogram Wiwatowska
Greuz, [w:] Słow. biograficzny konspiracji
pomorskiej 1939-1945, Toruń 2004, z. 6,
s. 187-188, kserokop. k. 2 s. 1-2

1

Wiwatowska Irena z d. Marcinkowska ps. „Flora”, „Doktorowa” (1914–1945), kierowniczką sekcji sanitarnej WSK Insp. AK Brodnica.

Urodzona 10 V 1914 we Franciszkowie, pow. Rypin; córka rolnika Teofila Marcinkowskiego i Ewy z Burczyńskich. Brak danych o jej wcześniejszym życiu.

W październiku 1939 przybyła do Rypina, gdzie podjęła pracę w szpitalu jako pielęgniarka. Dnia 20 VII 1940 zawarła związek małżeński z Nikodemem Wiwatowskim, lekarzem medycyny, ordynatorem oddz. chirurgicznego w rypińskim szpitalu. W pierwszym okresie okupacji mieszkała z mężem w Rypinie, a od 1943 do czasu aresztowania w Brodnicy. Pracowała nadal jako pielęgniarka w brodnickim szpitalu, w którym mąż był pomocnikiem niemieckiego lekarza (przeniesiony ze szpitala w Rypinie przez władze niemieckie).

Do POZ-„Znak” została zwerbowana z N. Wiwatowskim w Rypinie przez lekarza Franciszka Dłutka ps. „Artur”, organizatora struktur tej organizacji w powiecie rypińskim, a po akcji scaleniowej także w Obw. AK Rypin. Od przełomu 1942/1943 pod ps. „Flora”, „Doktorowa” pełniła funkcję kierowniczką sekcji sanitarnej WSK Obw. AK Brodnica. W sekcji współdziałali intensywnie lekarze, farmaceuci, pielęgniarki, drogerzyści z terenu Insp. Brodnica. Referat sanitarny konspiracyjnego PCK podlegał kierownikowi sanitarnemu Insp. AK Brodnica Nikodemowi Wiwatowskiemu ps. „Kazik”. W ramach działalności w WSK szkoliła sanitariuszki i brała udział wraz z nimi w organizowaniu terenowych punktów sanitarnych i aptecznych. Zaopatrywała je w leki oraz środki opatrunkowe na wypadek wystąpienia zbrojnego podczas akcji „Burza”. Wiadomo, iż kupowała materiały opatrunkowe i drobne narzędzia sanitarne w apteczce w Golubiu. Kierowany przez nią zespół gromadził i przekazywał leki i materiały opatrunkowe do obozu koncentracyjnego Stutthof oraz jego filii w Potulicach pod Nakłem i do obozu ciężkiej pracy dla Żydówek w m. Szczuka k. Brodnicy. Część zbieranych

Subj. biograficzny konspiracji pomorskiej 187
1939-1945, Tomu 2004, 2.6

2

lekarstw była przekazywana do oddz. part. w Borach Tucholskich i w brodnickich lasach. Bliską pomocnicą i zastępczynią „Flory” była pielęgniarka Halina Gaca ps. „Biały Anioł”, „Lilia”. Współpracowała ściśle też ze Stefanią Bekter ps. „Czarny Anioł” i jej siostrą Marią, gromadzącymi materiały sanitarne w gospodarstwie matki Joanny Bekter w Pokrzydowie k. Brodnicy. Leki przekazywała także Irena Sobocińska z Brodnicy, a materiały opatrunkowe gromadziła Maria Sypniewska pracująca w aptece w Nowym Mieście Lubawskim. Współdziałała ściśle z Marią Lidią Zakrzewską ps. „Orchidea”, „Róża”, kierowniczką sekcji opieki WSK krypt „Opus” oraz Wandą Cybulską ps. „Ada”, Jadwigą Cyrklaf ps. „Tekla”, Mirosławą Karbowską ps. „Mirka”, Martą Kosmalową, Franciszką Oziminową, Władysławą Zieleniewską ps. „Darnina”, „Rakietą” referentką WSK Obw. AK Brodnica. Dnia 29 XII 1944 podczas rewizji gospodarstw przez oddz. Jagdkommando poszukujące członków polsko-radzieckiej grupy desantowo-rozpoznawczej krypt. „Pomorze” przypadkowo natrafiono na magazyn materiałów opatrunkowych u Joanny Bekterowej w Pokrzydowie. Znalezione tam także niezrealizowane recepty wystawione przez N. Wiwatowskiego. Aresztowano 70 osób. Dnia 2 I 1945 funkcjonariusze gestapo aresztowali I. Wiwatowską (z mężem) i 13 członkiń sekcji „PCK”. Więźnieni byli najpierw w Brodnicy, a 17 I lub 18 I tr. przewieziono aresztowanych do więzienia przy Wałach Jagiellońskich w Bydgoszczy, skąd 19 I lub 20 I tr., w obawie przed ofensywą wojsk radzieckich, zostali pieszo ewakuowani w kierunku Nakła n. Notecią, gdzie w lasach nakielskich prawdopodobnie zginęli. Jest zachowana inna wersja. Według relacji Kazimierza Antoszewskiego: Dnia 18 I 1945 zostali ewakuowani z Brodnicy do Bydgoszczy przez Grudziądz (w pieszej kolumnie). W Jabłonowie mieli postój w majątku Jabłonowo-Zamek. Spali w oborze. W transporcie był również Bronisław Sobociński, któremu udało się zbiec w chwili oddalenia się wachmana. Opowiadał, że przed wymarszem więźniów gestapowcy rozstrzelali Irenę Wiwatowską i jej męża pod stogiem siana w pobliżu torów kolejowych.

Wiwatowski Nikodem ps. „Kazik” (1908–1945), kierownik sanitarny Insp. AK Brodnica. W latach 1937–1942 pracował jako lekarz w szpitalu w Rypinie. Od 1942 do końca 1944 w szpitalu w Brodnicy. Pod jego kierownictwem przygotowano w Pokrzydowie bogato wyposażony magazyn lekarstw i środków opatrunkowych.

APAK, T.: Antoszewski K., Cybulska W., Gaca H., Korbowska M., Kozłowska K., Ronowska H., Suszyński S., Wiwatowska I., Wiwatowski T., Wróblewska W., Zakrzewska M., Zakrzewski J. E.; Ciechanowski K., *Ruch oporu...*, s. 380; Jaszowski T., *Grudziądzki Inspektorat Armii Krajowej*, w: *AK na Pomorzu...*, s. 221; *Słownik biograficzny regionu brodnickiego*, pod red. S. Bilskiego, s. 111–112; *Sl. konsp. pom...*, cz. 2, s. 61, 182, 186; Zawacka E., *Szkice WSK...*, s. 302, 338, 340.

Anna Rojewska

T: K-442/442 Pom. Brodowice

Wiwatowska Treść

✓ Party informacyjne

nr 38

442

PK A
Porodnice

+ Wiwatowska Grupa

Wiwatowska

- (Porodnice)

arrest XII 1944 I 1945
zamord. 1945

Zródła: mel. H Romowski, liście Wzruszeńki
K. Ciuchanowicz, s. 380

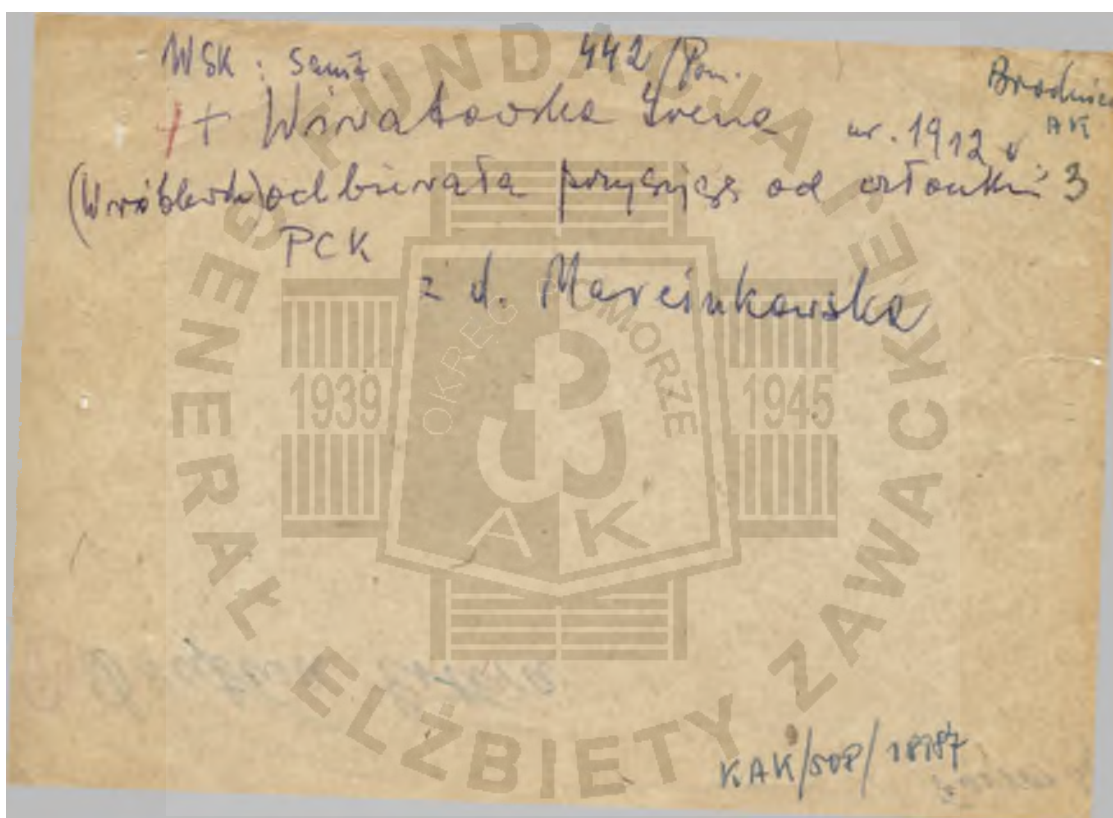
K 508

442/Pom 2
 3. 2
 1 + Winielawske zd. Marcinowska Irene
 20 VII 1940
 4. m. ~~10 42~~ 10 V 1914 R 1 P 5 2 d. Marcinowska
 6.
 8. Teofil Ewa 1939 7 9 11 1945
 zd. Burczyńska
 70.
 12. mif od p. Sobczak - Warszewska "Janke" z Golubie
 KAK/508/18987
 verba

Przepraszam do AK 1943 r.

brat p. Władysław Szczęsny, Wiktor, ^{Marek Karbi} Lechoszce w powiatie
w Galubiu zginął w lutym 1939 r.
z żoną Wiktorą c. p. z miejscowości Władysławów, z d. Włocławek
z żoną Marią Karbi, mieszkał w miejscowości Toruń

WSK: Sem 442/Pom.

Winnatooka Green

ur. 1912 Brodnica

(Winnatooka) od brzoza przycięs od estakki 3

PCK

z d. Marcinkowska

1939

1945

KAK/SOP/1987

Winkelmanka Hene

zob list St Smoczyńskiego 3 VII 84

metryka ślubu 2 20 VII 1940

nr. 10 v 1914

coś za młotką Trefle Gencyna Mławankowicza

z Burzy 2d. Burczynska

Winkelmanka mieszkała do 1942 r. w Rypinie

Winkelmanka przebywała w Rypinie w Rypinie

od 1943 mieszkała w Brodnicach

Archiw. - 3 I 45

Brodnica
Rypin
od 1940 P02-124

Pozdziej
5

+ Wiatowskie Granie zol Marcinkowska
nr. Franciszkowo gm. Radomsko pow. Rypin
dnia 10. maja 1914 r.
corka Teofila i Ewy z Burczynskich
matzankow Marcinkowskich
inf od swagra Juliana Wiatowskiego
87-500 Rypin ul. Staweczna 1

Porodnice 6

Wiwatowskie Grupa ps Doktorowa
z d. Mawinkowskie | 10 V 14, + I 45 |
nr. ul. Franciszkowa ps. Ryppin, c. Teofila i Stry z
domu Bawarynskie

Zaproszenie do 17 K 1943 r
pisanie funkcyj K. H. WSK adwodu Porodnice i
Kier. Sekcji Sami Zarony /me z lekarz szpitala
Miejscowej w Porodnicy był szefem Sam. Hosp. P. Porodnice)

Cierpiące w kamienicy 440 (Kosm 2 grupa
skło 70 psib) zaprosza w czasie drogi swa.
Knaeyng z wyznaczenia brodnickiej I 44 r
(cały transport zlikwidowany bez śladu)

Archiwum z zawieszony por. 442 Poni.

K. Lichnowski, Ruch Oporn. ... 1942 str 380
mf z Wiwatowskiego, Szafra Ryppin, ul. Stancowa 1
zamiar i w celu metajach brodnicki

+ Grete Winiatowska z domu Mawcin Kowalska 7
w Flóra /10. V 1914 - I 1945/

rodzone w Franciszkowie pow. Rypin w rodzinie
rolniczej Teofila i Ewy z d. Burczyńskiej Mawcin-
Kowalskiej, z zawodu pielęgniarki, zamieszkała od 20 VII 1940
w Warszawie skupiła się z mężem ^{skasem młodziem} ~~z mężem~~ ~~Władysławem~~
Winiatowskim ~~Winiatowską~~ w Rypinie od 1942 r. w Polesianicy
Pracowała jako pielęgniarka w szpitalu brodzieńskim, w którym
mąż był chirurgiem. Zaproszona w 1943 r. ^{do Polesianicy} ~~do Polesianicy~~ ~~do Polesianicy~~
Winiatowska służyła w szpitalu WPK (Krypani PCh) podopiecz-
kami, w szpitalu szpitalnym m. Polesianicy, który był
głównie młodziem Winiatowskim po Warszawie.
Arrestowana 2 I 1945 r. wraz z mężem --- /-- /

+ Wiatrowska Gene.
inf. St. Smolczyński 1987

Prodruse
18

Wiatrowska przygotowała do Ryjnie
do epiteki (własność ^{Blaßhofer} Blaßhofer)

zawierająca od ekspedienta, b. b. ciułe za-
mięskup, zakupowała igły i stry-
wanych słoicach
karki

Zwrócił się do niego Eugeniusz Meliwódski
agentem do Dłatka - robota to miostrom

rysunek 10
Atk 10

4 Wiatowska Irena ps. Flora

pielęgniarka w szpitalu w Rypinie i w Bródnie
Arrestowana 3.1.1945 r., zamordowana po 25/1.1945
w transporcie z więzienia w Rydganicy.

zob. J. Jungnicki "sykhar istniemy" Atk - 209.

Wiwatowska Bronia Porodnice
np Antoniewskiego - waga rec. 0.2 11

W informacji zarezerwowanej z gestapo
Wiwatowska miała podobno w obawie o życie
męża i swoje wydać niektórych osoby, które
zostały z konspiracji, np Zielonowolę

zima lekarska z Porcedurą (z Ryjima w czasie wojny¹²
przełożył z Porcedurą)
był profem Stamt PK. nie info Porcedurę

K. dblec WSK?

z grudnia 1944 z "Sobolem" Antoszewski

arent I 45 z grupy 76 osób

wp Surowy i Skupca lekarskim śluzem zakupywała
dwie ilości materiałów sanit. jawim w aptece

inf B. Fintowski, że była jej przygotowana

verte

+ ~~W~~ Wiwatowska Irena [Kiech. 380] AK
Irena z d. Marysińska Brodwin
z Polki k. Ryjnie
K-tka WSK

wzm. urol. 244/P Ronowska Helena
+ Wiwatowska Irena
Ciechanowski Konrad
Ruch oporu na Pomoku Gd. 89-45
W-wa 72 MON

Członek AK (Wojskowej Służby Kobiet),
aresztowana w gr. 44 przez gestapo zginęła
w bliżej nie wyjaśnionych okolicznościach.

K

str. 380

1 2 3 Ak Produkcja ¹³
 4 Wiatowska Irena 5 z d. Marcinkowska
 6 ps. "Flora" 7
 8 9 ur. 1914 Franciszkowo
 10 Brodnica 11 zam. styc. 1945r. K/Rypina
 12 Elżbieta Zawacka: ^{11a} z dsiejdyw broduckiej AK
 "Kobiece służba sanitarna"
 Nr 31 "Nowości" 2 dn 19. III, 82 r.

W.L. była kierowniczą zespołu sanitarnego, nazy-
 wana komendantką "PCK", zowa szefo sanitarnego
 sztabu inspektoratu "Browar" w Brodnicy

Pomocze

Peł. MK. 14

Siwoborska Irena z d. Marciukowska
"Odk. torawa" nr. 2

+ 1945 prawdopodobnie 19. I 1945.
w trybie goniący przy ewakuacji wzięta

Fridler: Stefan i Marianna Karłowich ul. 161/II Białej
Zona lekarna w Brodnicy - członek P.L.K. - AM, pracownica
apteki szpitalnej. Zajmowała się: gromadzeniem leków
i aparatów, przechowywała się u rodziny w pow. wypisiska
Brodnica verte SUB

Stworzona 3.I.1945, misją i wyznaczone
do Bydgoszy.

Pracę z misją gromadziła leki, których zapasy
były b. znaczne, dla partyzantów i predkoyraue
w zakładowaniach gospodarstwach rodziny
dr. Wivaborskiego i jego żony w pow. wypinickim,
skąd Wivaborscy pochodzili. Część leków była
dostarczona latem i jesienią 1944 do Pokrydowa
odległego o 14 km. od Brodnicy, gdzie jesienią

~~5.24.1.1.~~ 5.22.6.25.

(35) / 186

Bodniewo L 15

Pomone

W.S.K. AK

+ Wiatrowska Julia Marcinowska

Nazwisko i imię

Nazwisko panieńskie

Pseudonimy

Nazwiska używane

w czasie okupacji

styczeń 1945 Bodniewo lub

Adres obecny

Data i miejsce śmierci,

ew. przyczyna

był gon. mat. śmierci z niewiad

ZRÓDŁA I ZAPISY BIOGRAFICZNE:

Ciechanowski K. Ruch oporu na Pomorzu Gdanskim 1939-45

Mów 1978. s. 380

Catonik W. S. K. (AK) w ~~podziemiu~~ aresztowana w końcu XII 1944

przez Gestapo więziona w niemieckich obozach w

Bodniewo

verte

MB

Oficer. LSK AK. aresztowana 1944r. przez Gestapo, zginęła
w niejasnych okolicznościach.

Młsi jej dr. Wieratowski z Brodnicy wspólnie pracowali z Gacówną,
odkryli jej pomysły partyzantów. Zginęła w niejasnych okolicznościach.

FUNDACJA 16

- Wiwatowska Irena, ps "Doktorowa", z d. Marcinkowska ^{czyńska}
ur. 10.05.1914 r. w Franciszkowie pow. Rypin, córka Teofila i Ewy z d. Bur
W czasie okupacji zamieszkała w Brodnicy ul...
Zamordowana w styczniu 1945 r.

Zaprzysiężona do AK w ... przez ...
Pełniła funkcję komendantki WSK obwodu Brodnica i zarazem kier. sekcji
sanitarnej /mąż lekarz był szefem sanit. insp. Brodnica/
Aresztowana w końcu grudnia 1944 r. /łącznie grupa przeszło 70 osób/
zginęła w ewakuacji więzienia brodnickiego w styczniu 1945 r.

Źródło: inf. szwagra J. Wiwatowskiego, wzmianki w wielu relacjach

ELŻBIETY

im. Brodnica 17
Ak.

1945[†] WŁAWATOWSKA JRENA

rod. Słoneczki, miest. Walla - 5 428

rod. z Franciszkami z par. rzymsko-kat., now. z Brodnicy
Od 1943 z kierownictwem kolonii pracy WSK z Komendziei
Obroda, referatorem sanitarnym

24

(WIWATOWSKA IRENA)

AK
18

Wraz z mężem drem Wiwatowskim byli członkami sekcji "Czerwonego Krzyża" w Insp. Brodnica. Oboje zginęli wskutek aresztowań rozpoczętych w sekcji w 1944r. tak jak: Zakrzewska, Karbowska, Gacanka, Oziminowa, Władysława Zieleniewska, Tadeusz Fiutowski, Jarzembowski. Wiwatowska odbierała przysięgę od członków sekcji sanitarnej.

T.: Wróblewska Waleria, Insp. Brodnica, K-281, k.I, 2/2, 6v.

MGr 1994

Brodnica
AK 19

WIWATOWSKA IRENA

ps. "Flora" AK

Aresztowana w okresie: koniec 2.I.1945r. w grupie 13 osób ("tragedia pokrzydowska"), obok męża Nikodema Wiwatowskiego, W.Zieleniewskiej, F.Jarzębowskiego, W.Cybulskiej, H.Gacówny, S.Bekter.

T.: Zakrzewski Jan Edmund, Insp. Brodnica, I/11-11v.

MGr 1994

Brodnica
AK
20

WIWATOWSKA IRENA ps. "Flora"

AK

Zona dra Nikodema Wiwatowskiego ps. "Kazik".
Członkini sekcji łączności Insp. Brodnica, tak jak:
Władysława Zieleniewska, Leokadia Zofia Zakrzewska,
Karbowska, Kosmalowa, Halina Gaca, Maria Lidia
Zakrzewska, Marta Zieleniewska, Lucja Jarzembowska,
kurierka "Ewa" (Irena Jagielska), Ada Cybulska,
pracownica apteki przy Dużym Rynku w Brodnicy
(Franciszka Oziminowa), pracownica mleczarni z
Golubia (Jadwiga Cyrklaf). Szefem sekcji, która
liczyła ok. 20 os. był Franciszek Jarzembowski.
Wszystkie te osoby, a także dra Wiwatowskiego
aresztowano na przełomie 1944/45r. w związku z
"tragedią pokrzydowską". Wiwatowską tak jak
większość z w/w osób wywieziono. Z grupy tej nikt
nie wrócił.

T.: Zakrzewska Maria Lidia, Insp. Brodnica, K-279,
k. I, 1/2, 6.

MGr 1994

20

Brodnica

AK 21

WIWATOWSKA IRENA

dr med. (?). Aresztowana wraz z mężem i pielęgniarzkami: Wandą Cybulską, Martą Kosmaloną, Mirką Karbową i in. (ok. 12 os.) w styczniu 1945r. Dwa tygodnie przed wejściem armii radzieckiej zostali zamordowani na przedmieściach Brodnicy - na Michałowie. Po kilkumiesięcznych latach przypadkowo przy kopaniu fundamentów pod stodołę znaleziono ich zwłoki i po odznakach metalowych, które nosił lekarz i pielęgniarki rozpoznano ich zwłoki. Pielęgniarki i dr Wiwatoski opiekowali się mianymi partyzantami, którzy przebywali w bunkrze w okolicy Jama-Brodzka. Wyjście z bunkra prowadzono do stodoły leśmieszego w Jamie-Brodzkiej.

Zr.: Informacja Apolonii Lewandowskiej,
teczka Wandy Cybulskiej, nr K-238, k. 5, 5v.

MGr maj '84

30 Brodnica
AK "PCK"

WIWATOWSKA (IRENA)

22

maturzystka, żona lek. med. (Nikodema) Wiwatowskiego.
Być może pracowała w aptece szpitala w Brodnicy
Aresztowana w wyniku ujawnienia składnicy
materiałów sanitarnych w Pokrzydowie (wsi przy
pokrzydowska) ok. 31. XII. 1944 r., wśród grupy
ok. 12 osób z Brodnicy i okolic, obok: Mirostawy
Karbowskiej, Heleny Romowskiej, 2 siostr Zelek-
mewskich i męża Wiwatowskiego.

Źr.: Rel. Mieczysława Harbarskiego o Mirostawie
Harborskiej,teczka Mirostawy Karbowskiej,
nr K-240, I, k.2.

MG czern. '94

Brodnica
AK 93

Winiatowska Irena ps. „Flora”

T.: Antoszewski Mieczysław, Insp. Brodnica, M-9,
I, 1/21v; 2/3v, 1v.

MGr '95

2. Brodnica
AK 24

WIWATOWSKA (IRENA)

Zapytana przez gestapowca "czy to ta?" na widok wprowadzanej do pomieszczenia, gdzie przebywały aresztowane 2.I.1945r. przez brodnickie gestapo kobiety Marty Zieleniewskiej zaprzeczyła, natomiast odpowiedziała "to ona" w kierunku wprowadzonej później do tegoż pomieszczenia Władysławy Zieleniewskiej.

Zr.: rel. wł. Kryatyny Kozłowskiej,teczka tejże,
nr K-36⁶, I, k.6.

MG czerw. 194

Brodnica
WSK 15

WIWATOWSKA IRENA ps. „Flora”

Kierowniczka zespołu sanitarnego WSK
Imsp. Brodnica. Jej zastępczynią była pę-
gniarka Halima Gaca ps. „Lilia”, „Białe Amiot”.

Źr.: Biogram Halimy Gacy, tearka Halimy
Gacy, nr K-219, I, k. 7, 8.

MGr maj '94.

21 Brodnic

Inne

MSK-ARK

Кикотонска Флора,

26

z d. Marinonovskia

20me obra Milobesne Kikotonskogo,
Kicovete selup samit. MSK u Brodnic.
Zapinsle urez z pisym transportu Kicovet - I. 45.
br. 1944r., prikazivete z Brodnic.

с. 1.

Vol. T. Spicizna S. Smozynskogo, I del., str. 25,
65, 166, 217, 447; V Kypicy str. 8

81 MM-96

27 Brodnica

Ki Kato Ksu [Imie i miadem] AK

Mel Zielisko, kretni S. Kwarkowskiego,
ktory wspieracoweli z nim w konspiracji

Zob.: List S. Kwarkowskiego, z dn. 15. 01. 1946

HMM-16

28 WSK
Brodnica

+ Wiwatowska Irena
ps. "Flora"

Kierownik organizacji WSK na terenie
inspektoratu - sekcja sanitarna i higieny

zob. Antonewski K. "Młodzież" ...
Bibl. APFK B 37
S. 20, 21, 24, 25

66-99

Brodzica
WSK - AK 29

Wieloletnia Inna
ps. "Flora", kierowniczką sekcji sanitarną
mającej kryptonię "PCK".
Komendantką Inspektoratu Brodnic
była kpt. Ireneusza.

Wieloletnia Ireneusza... s. 221

s. k. - 1994

Produćca
AK 30

Wiwatowska Irena ps „Flora”

Żona Wiwatowskiego Nikodema ps. Karik.
Pracowała w komórce P.C.K. na terenie
Produćcy. Zadaniem naszym było nie
nie pomocy wipziom oboradym, rapiedla
nym Polakom, zapatrywanie partyzan
tow w leki i opatrunki.

inf. w rel. Ronowskiej Heleny K-274, 1.1

KG

Wiwatowska

"Flora"

Brodnic
AK 3A

dostrzeżenie wraz z drugim
lekarstwem i opatrunkami dla chorujących
Polaków i żołnierzy wojennych
p. M. Cieplińskiego.

ul. M. M. Cieplińskiego 229 s. 6

1948.

Brodnica - Włocławek 32
AK
pomoc lekarska

Wiwatowska Irena ps. "Flora"
WSK - AK w Brodnicy
punkt sanitarny

Zob. T. Problemowa "Służba Zdrowia"
" Z Kart Historii " Dr med. T. Rejmanowski
Om- 2002

† Wiwatowska Jrena „Flora”

* Komendantka PCK

- żona Nikodema Wiwatowskiego

- zaprzysiężona w 1942 lub 1943

- zamordowana w 1945r.

Brodnice

AK 33
PCK

zob. ośr. Zawacka E, Z dziejów... w: Ruch Oporu na Pomorzu →
t. 3, s. 155

ix/11/3h.

++ Winiatowska Irene
ps. "Flora"

Brodnicie
WSK 34

Łowc. Nikodeme ps. "Zbiki, Łoziki"
kierownik sanitarnego Inspektoratu
ZWZ-FLK Brodnice

zob. Słow. biogr. konsp. pomor. 1939-1945,
wyd. FA PAK, t. X, k. 2, Tomi, 1996,
str. 61

28. IV 101

+ Wiatrowskie Imię
ps. "Flora"

Brodnice
WSK 35

Łona szefa sanitarnego Inspektora-
ratu Brodnicy kierownicze sedy
o krypt. "PCV" (stuzba sanitarna
koloret); rozepoty jy diatodusi
nie se letyij zume, poze tym, ze
kupowal w materiaty opatrunkowe i drobne
medycie sanitarne w aptece w Golubcu
verte

zob. Służba i dziejów Admirałowi
Służby Kościel, wypl. FAPAK, t.X
- wznowiony w 2001, str. 302.

Wsk. TV 101

a

Winiatowska Irene
ps. "Flora"

Brodniwo
AK
36

W czasie okupacji lekarze w
Szpitalu Miejskim w Brodnicy;
hier. zespołu sanitarnego WSK ("PCK")

zob: T: K: 585/585 Ingo. Wultaiska
cz. III / 3 art. J. Tempelskiej
insp. Brodnice

cz. IV 102

Wiwatowskie Irene

Produce
WSK PK
37

Odsuszone Szkielety Armii
Krajowej (pośmiertnie)

zob:teczka "Odsuszenia" - materiały
prekowane przez Elżbietę Zawacką
- s. 65 poz. 508

WS. VII 04

+ Wiwatowska Irene

Broduice
WSY 38

zob. biogram

Biłski Stefan, Słow. biograficzny
regionu brodnickiego, Broduice -
- Tomii 1991, s. 111-112

nr. x'11

Wiwatowska Irena

Teczka do akt 1824-331 BN-73/7385-07

Spółdzielnia Inwalidów „SWIT” Prabuty ul. Wojska Polskiego 20 a, tel. 60, 69